Originaltryck
från
Kgl. Vetenskapsakademiens handlingar

ALMQVIST & WIKSELL BOKHANDEL
STOCKHOLM

Beskrifning öfver en ny Nattsfjäril
NOCTUA PRUNI;

af

CONR. QUENSEL.

Af alla Naturlårans grenar har låran om de minsta Kråken länge varit den minst odlade, kanske ock svårigheterna därvid äro de största. Då en del Insecter lefva i och på växter, en del i lefvande och döda djur, andre i jorden eller vatnet, och de flesta äro nog små, men alla försigtige at dölja sig för faror; så är ej underligt, om ännu många af dem äro okända. Hårtill kommer ock den fördom forntidens Naturlårare hade, om dessa djurens ringa nytta, hvarföre ock de, för våra undersökningar lemnat oss et litet ellet intet vidrördt fält. Närvarande tidehvarf, ehuru utmärkt genom de nyttiggaste skrifter och vidsträcktaste forskningar i Insect-låran, har likväl icke tillräckeligen undanröjt den svårigheten, som för alla Naturforskare alltid varit en stötesten: jag menar fältet at rätt åtskilja arterna från deras förändringar. Så länge fånger ensamt nyttjas vid arternas bestämmande, lättas därigenom ansenligt arbetet, men ofullkomligheten minskas icke. Herr PAVKULL är mig veterligen den förste, som genom sina redan utgifna Monographier öfver Staphylini och Carabi, tvenne de förat måst outredda genera, visat både möjligheten och nödvändigheten af Insecternas kroppsdelars samt ställnings tydeliga ock särskildta beskrifning. Det-

ta nyttiga beskrifningsfått, lår dock knapt til alla Classer och Genera kunna utsträckas; helst det finnas de, som utom fårgerna och storleken knapt låra kunna åtskiljas: Sådana åro de fleste af Lepidoptera, Coccinella och Mylabris m. m. Dessa och flera dylika böra följas genom alla deras förvandlingar och hushållning, at man däråf sluteligen må veta hvad som är art eller förändring. Ockfå åro i allmänhet dessa Inse-
cter mindre belårliga at framkläcka. Då Larven til Luc. Cervus kan oförvandlad lefva 4 år och däröfver, framkläckes en Coccinell-Larv ur ägget om våren, och innan därpå töljande höst är hon fullkomligt Insekt. Sådana åro ock större delen af Lepidoptera, hvars Larver gifva de bästa kännetecknen för at urskilja species. Til denna class hörer det Insekt, för hvars beskrifning hos Kongl. Akademien, jag ödmjukast anhåller om et rum uti Des Handlingar. Larven fanns på Hågg i början af September 1790 i Skåne: hon uphörde at åta och des fårg började blifva mörkare d. 24 i samma månad: efter 2 dagar hade hon ännu icke krupit ned i jorden, som til den åndan fanns i burken där hon förvarades. Hon fick då några stycken af Al- och Hågg-bark af hvilka hon utvalde den af Hågg, ock likfom Larven til Bomb. leporina, utholkade utan at genombåra barken och gjorde en ovale ingång, den hon sedan tillstängde med tått sammanväfda silkestrådar. Hon blef puppa d. 28 Sept. och följande år d. 17 Jun. utkom hon som Nattfjäril, sådan som bifogade Fig. a, b Tab. III. och följande beskrifning utvisa.

NOCTUA PRUNI

Subcristata, alis incumbentibus albidis: litura basos, maculaque reniformi luteis, strigis undatis lineolisque tribus fuscis; posticis albis.

DESCRIPTIO: Caput cinereo-albidum, corniculis inter antennis duobus, brevibus, ex pilis longioribus. *Antennæ* cineræ, subtus basi albæ, dimidia fere alæ longitudine, setaceæ. *Oculi* nigri. *Pripi* distincti, nigri, basi subtus apiceque albis, capite paululum longiores. *Thorax* antice posticeque leviter cristatus, albidus.

Alæ Superiores incumbentes supra cinereo-albidæ, postice dilutiores, angulo interiori ad basin luteo, margine exteriori fusco; ante medium striga undulata fusca, antice adjacente, albida: maculæ ordinariæ, antica circulus parvus tenuis niger, postica reniformis obsoleta flavescens; pone medium striga valde undulata subdentata alba, versus marginem crassiorē obsoleta, ad marginem tenuiorem distincta arcuata, maculam fuscā obsoletā postice includens: margo crassior maculis fuscis albidisque obsoletis varius; ad marginem tenuiorem lineolæ tres nigricantes, prima a basi ad strigam, secunda margini tenuiori reliquis propior a striga ad dorsum arcus & tertia ab arcu ad apicem alæ prope ad angulum ani ductæ. Striga apicis punctorum 8 vel 9 nigrorum. Ciliæ albæ maculis fuscis alternis. Subtus fusco-albidæ puncto marginali arcuque obsoleto fuscis.

Alæ Inferiores supra albæ nitidulo, arcu obsoletissimo fuscescente; subtus albidæ arcu punctoque fuscis.

Abdomen album, ano barbato.

Pedes albi, tibiis anterioribus antice cinerascens, plantisque fuscis albo annulatis.

Magnitudine Bomb. graminis vel Noct. glyphicee Fig. a.

LARVA gibbosa, 16 poda, pilosa, viridis, dorso ferrugineo, capite pedumque apicibus rufis. Crassities pinnae anserinae, longitudo circiter 8 lin. Fig. b. *Puppa* laevis ferruginea intra corticem Padi. Quies a die 28 Sept. 1790 ad d. 17 Jun. 1791.

LOCUS: Habitat in Pruno Pado Scaniae mense Septembris.

Fig. a

Fig. b

erce - Rå-
fôr bâ-
gar;

År 1709 byggdes en sådan Trumma för Vatn-
ledningen til WREDE-SCHACHTS konsthjul vid
Fahlu Koppargrufva, efter Hr POLHEIMS före-
skrift; men förderfvades år 1736, då et Gruf-
band nedföll, som bröt af största delen där af,
och nedgömde det ibland stenar och grus; så at
af hela längden var allenast et stycke qvar om
20 alnars längd vid pass, då jag år 1753 vists-
des där vid Grufvan; och som minnet samt idé-
en af detta påfund af en så namnkunnig man,
som alltid i alla sina arbeten nedlade någon nyt-
tig och frugtsam tanke, visserligen förtjenar at
förvaras; och det skal utan tvifvel gifvas flera
til-